

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ДЕМОКРАТІЯ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

КАФЕДРА
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ОСВІТНИХ І
ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК

Освітній ступінь
Галузь знань, спеціальність
Кількість кредитів
Рік підготовки, семестр
Компонента освітньо-професійної програми
Дні занять
Мова викладання
Консультації

Викладач

Контакти

бакалавр, магістр
для всіх спеціальностей
3
перший семестр навчального року
вибіркова
згідно з тимчасовим та постійним розкладами
українська
вівторок, 13.00-14.20,
четвер, 11.20-12.40, каб. 212
кандидат педагогічних наук,
доцент, завідувач кафедри
соціальної роботи та освітніх і
педагогічних наук
Рень Лариса Василівна
socped.conf@gmail.com

ОПИС КУРСУ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Демократія: від теорії до практики» є формування та поглиблення у здобувачів знань, навичок та ставлень, пов'язаних з ефективною (поіформованою, компетентною) демократичною взаємодією громадян у суспільстві.

Досягнення мети відбувається завдяки тристоронньому підходу, використовуючи такі інструменти:

- 1) лекційний матеріал (представлений на платформі EdEra), підручники,
- 2) інтерактивні методики викладання громадянської освіти,
- 3) проекти громадської дії, які реалізовуватимуть студенти.

Програма курсу передбачає, що за наслідками вивчення навчальної дисципліни студент набуде навичок: чіткого обґрунтування власних висновків щодо особливостей імплементації демократичних стандартів в Україні; ставлення, заснованого на демократичних цінностях, яке полягає у повазі до верховенства права, відчутті особистої та колективної громадянської відповідальності та спроможності реалізувати її шляхом громадянської участі; спроможності прийняття рішень щодо розв'язання практичних ситуацій, які виникають при реалізації проектів громадянської участі. Для формування цих навичок курс передбачає насичені інтерактивні заняття замість лекцій; практичну індивідуальну та групову роботу над студентськими проектами громадської дії (замість типових практичних занять).

ЗМІСТ КУРСУ

№	Теми	Аудиторних занять (годин)	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1 Теоретичні засади демократії та прав людини, механізми їх реалізації			
1	Філософські засади демократичного врядування	2	1
2	Принципи демократії	2	1
3	Права людини. Вступ	2	1
4	Міжнародні конвенції та пакти про права людини	2	1

5	Конституціоналізм, ліберальна демократія та їх розвиток в Україні	2	1
6	Механізми демократії в Україні	2	
Змістовий модуль 2 Роль громадянського суспільства та громадянина в умовах демократії			
7	Характеристики громадянського суспільства	2	
8	Громадянське суспільство в демократичних реформах у країнах Східної Європи	2	1
9	Виклики, пов'язані з громадянським суспільством	2	1
10	Громадянство і демократія	2	1
11	Типи громадян	2	
12	Активні громадяни	2	1
13	Підготовка та захист студентського проєкту	6	1
Усього		30	10

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ (ЗАЛІК)

Окремих питань для підготовки до заліку не передбачено з огляду на специфіку оцінювання навчальної дисципліни і систематичне тестування на платформі після кожного модуля.

Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Демократія: від теорії до практики. Підручник курсу. (2019). / за ред. Д-р Грір Берроуз. Видання друге, доповнене. Міжнародна фундація виборчих систем. 290 с. та
2. Демократія: від теорії до практики. Посібник для студентів.(2019). / за ред. Д-р Грір Берроуз. Видання друге, доповнене. Міжнародна фундація виборчих систем. 104 с.
3. Онлайн-курс на платформі EdEra «Демократія: від теорії до практики. НУЧК. Рень Л.В.»
URL: <https://demcourse.theworkademy.com/uk/courses/course/1496>
4. Загальна декларація прав людини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
5. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
6. Концепція розвитку громадянської освіти в Україні (2018).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80#Text>
7. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
8. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text

Інформаційні ресурси:

1. Інститут масової інформації. URL: <https://imi.org.ua/>
2. Міжнародна фундація виборчих систем (IFES). URL: <https://ifesukraine.org/>
3. Українська Гельсінська спілка з прав людини. URL: <https://helsinki.org.ua/>
4. Центр протидії корупції. URL: <https://antac.org.ua/>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи (тематичні завдання, опрацювання матеріалу на платформі курсу), які виконуються із порушенням встановлених викладачем термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від максимально можливої кількості балів за даний вид діяльності). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, режим роботи тощо). Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати практичні заняття.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі керуються нормами «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка» (2019 р.; Інтернет-ресурс: <https://drive.google.com/file/d/1kpvtbTTnlgy2Tz29iNvgwlMe84tMAkRg/view>). У процесі навчання забороняються академічний плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування (при складанні заліку), хабарництво.

Очікується, що роботи студентів будуть відображати їх оригінальні дослідження чи міркування. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять у межах курсу є обов'язковим. Теми пропущених занять студент опрацьовує самостійно. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, карантинні заходи тощо) навчання та складання заліку може відбуватися в онлайн за погодженням із викладачем.

Про **конкретні критерії оцінювання** роботи студентів (зокрема, аналітичної діяльності, професійності під час дискусій та дебатів, консультацій з громадськістю, командної та індивідуальної роботи над студентським проектом) їх додатково буде повідомлено на першому занятті.

Розподіл балів.

Види оцінювання	Кількість балів
Робота на практичному занятті (інтерактивні вправи, активність під час дискусій)	40
Сертифікат з курсу «Демократія: від теорії до практики»	30
Студентський проєкт	30
Усього	100

Система переведення балів в залікові оцінки		
За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою університету
A	5 (відмінно)	90-100
B	4 (дуже добре)	83-89
C	4 (добре)	75-82
D	3 (задовільно)	68-74
E	3 (достатньо)	60-67
FX	2 (незадовільно з можливістю повторного складання)	35-59
F	2 (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)	1-34